

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета од 26.12.2013. године изабрани смо у комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање ДОЦЕНТА за ужу научну област ИСТОРИЈА СТАРЕ ГРЧКЕ И СТАРОГ ИСТОКА, са пуним радним временом, на одређено време од пет година.

На конкурс објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање „Послови“ од 25.12.2013. године пријавио се један кандидат – др Мирко Обрадовић. Пошто смо прегледали документацију достављену од стране кандидата, комисија за припрему реферата у саставу др Маријана Рицл (редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, ужа научна област Историја старе Грчке и старог Истока), др Данијела Стефановић (ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, ужа научна област Историја старе Грчке и старог Истока), и др Ирена Љубомировић (доцент Филозофског факултета Универзитета у Нишу, научна област Историја) подноси Изборном већу Филозофског факултета у Београду следећи

ИЗВЕШТАЈ О КАНДИДАТУ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА ЗА УЖУ НАУЧНУ ОБЛАСТ ИСТОРИЈА СТАРЕ ГРЧКЕ И СТАРОГ ИСТОКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Мирко Обрадовић рођен је 11.11.1966. године у Београду, где је похађао основну школу и гимназију. Након одслужења војног рока 1986. године, уписао је студије историје на Филозофском факултету у Београду, које је завршио (просечна оцена 9,53 током основних студија) дипломиравши марта 1993. године са темом *Полибије као историчар римских ратова на Балкану: Историографске белешке о тзв. Првом и Другом илирском и Првом македонском рату* (ментор професор С. Душанић).

Постдипломске студије на Катедри за историју старог века Одељења за историју Филозофског факултета у Београду уписао је школске 1993/4. године и све предвиђене испите успешно положио (просечна оцена 10,00). У периоду након дипломирања више година је предавао историју у основним и средњим школама на територији града Београда (Прва београдска гимназија, Гимназија „Свети Сава“, Основна школа „Бранко Радичевић“ и др.), а две године (школске 1995/6. и 1996/7.) провео је као стипендиста Министарства за

науку и технологије Републике Србије на Филозофском факултету у Београду, помажући у настави (у извођењу вежби из историје старе Грчке и историје Рима) и радећи у библиотеци Семинара за историју старог века и Центра за античку епиграфику и нумизматику.

Магистарски рад *Јонија и Карија у политици хеленистичких сила у првој половини трећег века пре наше ере* одбранио је априла 2001. године пред комисијом у саставу: проф. др С. Душанић (ментор), проф. др М. Милин и проф. др М. Рицл, чланови комисије.

Докторску дисертацију насловљену *Историјска свест, политички програми и грчка херојска антропонија (VIII-III век пре н.е.)* одбранио је 27. августа 2008. године пред комисијом у саставу проф. др С. Душанић (ментор), проф. др М. Рицл, проф. др А. Лома, доцент др Милена Јовановић (Филолошки факултет у Београду).

2. ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРЕДОВАЊЕ

Од октобра 2001. до априла 2002. године др Мирко Обрадовић је радио као библиотекар у библиотеци Семинара за историју старог века и Центра за античку епиграфику и нумизматику; 22.04.2002. године изабран је за асистента на Одељењу за историју (Катедра за историју старог века). У исто звање је поново изабран марта 2006. године. За доцента на Одељењу за историју (Катедра за историју старе Грчке и старог Истока) изабран је априла 2009. године.

На Филозофском факултету је био ангажован као члан Комисије за студентска питања у два мандата (2006-2012.), а од 2012. године је члан Комисије за наставу.

3. ЧЛАНСТВО У СТРУЧНИМ И НАУЧНИМ ДРУШТВИМА

Др Мирко Обрадовић је члан *Међународног друштва за проучавање Плутарха* (International Plutarch Society, од 2011. године) и Друштва за античке студије Србије (од 2006. године). У Друштву за античке студије Србије изабран је 2012. године за члана Надзорног одбора.

4. НАСТАВНИ РАД

Др Мирко Обрадовић је на Катедри за историју старог века држао вежбе из историје старе Грчке и Рима за студенте I и II године Одељења за историју и просеминарска вежбања из

предмета Увод у историјске студије за студенте I године. Од школске 2005/2006. године на Катедри за историју старе Грчке и старог Истока држи вежбе из историје старе Грчке за студенте I године Историје и студенте I године Класичних наука, као и просеминарска вежбања из Увода у историјске студије за студенте прве године Историје.

Од избора у звање доцента држи наставу студентима I године Одељења за историју из предмета Историја старе Грчке и старог Истока и студентима Одељења за класичне науке из Историје старе Грчке. Такође, држи и наставу из једног броја изборних предмета студентима Одељења за историју уметности и Одељења за археологију (Античка историографија, Друштвена структура грчког света у архајском и класичном периоду, Институције класичног полиса, Свакодневни живот у старој Грчкој, Грчки полис и федерације од архајског до познохеленистичког периода). Студентима четврте године Одељења за историју држи више предмета на модулу Античке студије (Античка историографија, Друштвена структура грчког света у архајском и класичном периоду, Институције класичног полиса, Институције хеленистичког полиса, Место религије у грчком полису, Друштво и привреда државе Селеукида, Друштво и привреда државе Лагида, Домаће становништво хеленистичких монархија, Односи Грка и источних народа, Оснивање нових градова у хеленистичком периоду, Свакодневни живот у старој Грчкој, Атински култови, Античка нумизматика, Увод у античке студије, Грчки полис и федерације од архајског до познохеленистичког периода). За свој рад је увек био високо оцењен од стране студената у студентским евалуацијама (шк. 2010/2011: историја 4,49, класичне науке 4,33; шк. 2011/2012: историја 4,56, класичне науке 4,44; шк. 2012/2013: историја 4,79 и 4,93, класичне науке 4,82).

Др Мирко Обрадовић је до сада био ментор у два дипломска рада студената Одељења за историју: 1. Бојан Зорић (IS 05-3): Новац Александра Великог: ковнице, врсте, распрострањеност (2009.); 2. Звонко Николић (IS 07-77): Хиперид. Каријера атинског демократског политичара у времену кризе полиса (2012.). Био је члан комисије за оцену и одбрану мастер рада Делорије Бунђе, Египатски култови у западној Малој Азији у римском царском периоду (2009., ментор проф. др М. Рицл), и комисије за оцену и одбрану две докторске тезе: 1. Немања Вујчић, Урбанизација и хеленизација Мале Азије у хеленистичко доба (2011., ментор проф. др М. Рицл); 2. Небојша Раденковић, Милан

Будимир као балканолог (2012., ментор др И. Драганић, Филозофски факултет у Новом Саду).

4. НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАД ОД ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА 2009. ГОДИНЕ

У периоду од 2006. до 2010. године др Мирко Обрадовић је био сарадник на пројекту Министарства науке и технолошког развоја „Процес хеленизације и романизације на тлу Балкана и суседних области у хеленистичком и римском периоду“ (руководилац проф. др Маријана Рицл, МНТР 147008). Од 2009. године ангажован на пројекту Матице српске „Лексикон антике са рецепцијом“ (руководилац: проф. др Ксенија Марицки Гађански), а од 2011. на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја „Градски живот у антици: експанзија урбане цивилизације на централном Балкану од хеленистичког до позно римског доба“ (руководилац проф. др Маријана Рицл, МНТР 177005).

Од 2009. др Мирко Обрадовић је учествовао са саопштењима на следећим научним скуповима у Србији:

- Античка култура, европско и српско наслеђе (25-28. септембар 2009, Београд-Сремска Митровица-Нови Сад, Друштво за античке студије Србије и Матица Српска), са темом: Uređenje četvrti „crvenih fenjera“ i najstariji zanat u staroj Grčkoj, штампано.

- Антика и савремени свет: Религија и култура (1-3. октобар 2010, Београд-Сремска Митровица, Друштво за античке студије Србије), са темом: Bogovi iscelitelji i lekovite vode u Strabonovoj *Geografiji*, штампано.

- Антика, савремени свет и рецепција античке културе (9-11. септембар 2011, Београд-Сремска Митровица, Друштво за античке студије Србије), са темом: Kadmejska i Pirova pobjeda, штампано.

- Антика и савремени свет: Научници, истраживачи и тумачи (12-14. октобар 2012, Београд-Сремска Митровица, Друштво за античке студије Србије), са темама: Miloš N. Đurić o Plutarhu и Uticaj Plutarhovich dela u antici, штампано.

- Антика и савремени свет: Тумачење антике (18-20. октобар 2013, Београд-Сремска Митровица, Друштво за античке студије Србије), са темом: Lakonofilija u službi filhelenstva: Ksenofontova lakonofilija u Agesilaju i Ustavu Lakedemonjana, штампан резиме.

Од избора у звање доцента 2009. године, др Мирко Обрадовић је објавио осам расправа и чланака, седам радова са међународних и националних научних скупова публикованих у целини или изводу, седам критика и приказа и један уџбеник историје за ђаке I разреда гимназије.

Расправе и чланци:

1) *Kadmeian Letters, or what did Herodotos really see in the Temple of Ismenian Apollo in Boiotian Thebes (Hdt. V 59-61)?*, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 11, 2009, 35-46. M51 (3). Ова расправа се бави тумачењем Херодотовог податка о три вотивна трonoшца које је историчар видео у светилишту Аполона Исменијског у Теби, а на којима су уклесани хексаметри као дедиканте бележили Амфитриона, Скаја и Лаодаманта, тројицу (или двојицу) митских јунака грчког предања. М. Обрадовић овај податак ставља у контекст тежњи тебанских аристократских породица 7-6. века пре н.е. да, с једне стране, креирају генеалoшке везе са боговима и херојима, и с друге, обезбеде храму Аполона Исменијског статус светилишта од круцијалног значаја за целу Беотију. Само у случају посвете постављене од стране боксера Скаја, требало би ипак оставити могућност да је реч о смртном човеку, победнику на атлетским такмичењима у част Аполона Исменијског, а не митском јунаку Скају, Хипокоонтовом сину, што и сам Херодот, несигуран у правилно тумачење, износи као реалну могућност.

2) *Barbarians or Not: Epirus and Epirotes in Strabo's Geography*, *Београдски историјски гласник/Belgrade Historical Review* 1, 2010, 33-49. M51 (3). Овај рад се бави сликом Епира у Страбоновом делу, посебно етничком дефиницијом епирских племена као могућих варвара и изворима и разлозима за овакав Страбонов став. У том контексту је веома интересно помињање двојезичног становништва у области између Горње Македоније и Керкире, које је свакако обухватало појединце који су говорили два различита језика, од којих је један био грчки, док други остаје у домену хипотеза јер га Страбон не спомиње изричито.

3) *Speaking the same or different languages: HOMOGLOTTOI, HETEROGLOTTOI and DIGLOTTOI in Strabo's Geography*, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 12, 2010, 121-132. M51 (3). Овај рад делимично наговештава претходно приказани рад, али се бави широм тематиком.

4) Mudrac Bijant iz Prijene: tradicija o vremenu u kojem je živeo, njegovom poreklu i značenju njegovog imena, *Istraživanja* 22, 2011, 65-74. M51 (3). У раду се истражује традиција о Бијанту из Пријене, једном од седморице грчких мудраца архајске епохе, његовом пореклу и времену у коме је живео, као и о његовом личном имену. Изнета је претпоставка да је време Бијантове животне зрелости највероватније средина VI века пре наше ере, а не крај VII или почетак VI века како се обично мисли. У другом делу рада се расправља о могућим значењима Бијантовог имена, које је готово сигурно преузето из херојског репертоара грчких имена са намером да се његова породица, која је очигледно припадала аристократији Пријене, и на овај начин повеже са светом хероја, а преко њих и са светом богова.

5) Why Perseus? The Name of the Last Macedonian King and Its Historical Significance, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 13, 2011, 113-122. M51 (3). Рад је посвећен анализи порекла имена последњег краља династије Антигонида, сина Филипа V, Персеја.

6) Demades' Embassies to Macedon and to the Macedonians in Plutarch, *Београдски историјски гласник/Belgrade Historical Review* 3, 2012, 31-45. M51 (3). У раду се анализира Плутархов однос према Демаду, водећем атинском политичару између отприлике 338. и 319. године пре н.е., у светлу његових посланстава Македонцима и везама са највишим носиоцима власти у Македонији.

7) Херојско име Антилох као лично име код Хелена, *Istraživanja* 23, 2012, 95-109. M51 (3). У раду се истражује херојско грчко име Антилох и његова дистрибуција као личног имена у хеленском свету, посебно у Атици, Јонији, Тесалији и на Родосу: узроци његове популарности у поменутих областима леже у хеленској митологији и митској историји.

8) Прилози проучавању нелеидске антропониције II: херојско име Трасимед као лично име код Хелена, *Истраживања* 24, 2013, 23-39. M51 (3). У раду се истражује херојско нелеидско име Трасимед и његова дистрибуција као личног имена у хеленском свету, која је скоро идентична распореду имена Антилох: Атика, Јонија и Родос.

Радови са међународних и националних научних скупова публиковани у целини или у изводу:

1) Uređenje četvrti „crvenih fenjera“ i najstariji zanat u staroj Grčkoj, у К. Марицки Гађански (ур.), *Античка култура, европско и српско наслеђе*, Зборник радова са међународног научног скупа одржаног 25-28. септембра 2009 у Београду и Сремској Митровици), Београд 2010, 350-361. М63 (1)

2) Bogovi iscelitelji i lekovite vode u Strabonovoj Geografiji, у К. Марицки Гађански (ур.), *Антика и савремени свет: Религија и култура* (Зборник радова са међународног научног скупа одржаног 1-3. октобра 2010. у Београду и Сремској Митровици), Београд 2011, 233-245. М63 (1)

3) Kadmejska i Pirova pobjeda, у К. Марицки Гађански (ур.), *Антика, савремени свет и рецепција античке културе* (Зборник радова са међународног научног скупа одржаног 9-11. септембра 2011. у Београду и Сремској Митровици), Београд 2012, 252-260. М63 (1)

4) Miloš N. Đurić o Plutarhu, у К. Марицки Гађански (ур.), *Антика и савремени свет: научници, истраживачи и тумачи* (Зборник радова са међународног научног скупа одржаног 12-14. октобра 2012. у Београду и Сремској Митровици), Београд 2013, 30-37. М63 (1)

5) Uticaj Plutarhových dela u antici, у К. Марицки Гађански (ур.), *Антика и савремени свет: научници, истраживачи и тумачи* (Зборник радова са међународног научног скупа одржаног 12-14. октобра 2012. у Београду и Сремској Митровици), Београд 2013, 309-318. М63 (1)

6) Plutarch on Female Prostitution, in G. Pace, P. Volpe Cacciatore (edd.), *Plutarch's Writings: Transmission, Translation, Reception, Commentary/Gli scritti di Plutarco: tradizione, traduzione, ricezione, commento* (Proceedings of the IX International Conference of the International Plutarch Society, Ravello, September 29-October 1, 2011), D'Auria, Napoli 2013, 327-336. М33 (1)

7) Lakonofilija u službi filhelenstva: Ksenofontova lakonofilija u Agesilaju i Ustavu Lakedemonjana, у *Антика и савремени свет: Тумачење антике* (Књига резимеа радова представљених на међународном научној скуп Друштва за античке студије Србије одржаном 18-20. октобра 2013. у Београду и Сремској Митровици), 32-33. М64 (0,5)

Критике и прикази:

1) Каталог грчких полиса: Mogens Herman Hansen, Thomas Heine Nielsen (edd.), *An inventory of Archaic and Classical Greek Poleis. An Investigation Conducted by the*

Copenhagen Polis Centre for the Danish National Research Foundation, Oxford, Oxford University Press, 2004. Pp. XVI + 1396, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 11, 2009, 225-231.

2) Th. Corsten (Editor), R. W. V. Catling (Assistant Editor), M. Riel (Associate Editor), *A Lexicon of Greek Personal Names, Volume VA. Coastal Asia Minor: Pontos to Ionia*, Oxford, Clarendon Press, 2010, *Београдски историјски гласник/Belgrade Historical Review* 1, 2010, 189-195.

3) О грчкој митологији, поново: R. Hard, *The Routledge Handbook of Greek Mythology*, London and New York, Routledge, 2004; R. D. Woodard (ed.), *The Cambridge Companion to Greek Mythology*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007; B. B. Powell, *A Short Introduction to Classical Myth*, Upper Saddle River, New Jersey, Prentice Hall, 2002, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 12, 2010, 243-247.

4) OPERA MINORA HELLENISTICA SELECTA: Ch. Habicht, *The Hellenistic Monarchies: Selected Papers*, Ann Arbor, University of Michigan Press, 2006, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 12, 2010, 247-252.

5) Антички мит о светој проституцији: S. Budin, *The Myth of Sacred Prostitution in Antiquity*, New York, Cambridge University Press, 2008, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 12, 2010, 252-257.

6) Одабране студије из римске историје и епиграфике: S. Dušanić, *Selected Essays in Roman History and Epigraphy*, Belgrade, Zavod za udžbenike; Balkanološki institut SANU, 2010, *Зборник Матице српске за класичне студије/Journal of Classical Studies Matica Srpska* 13, 2011, 300-305.

7) Античке студије у Београдском историјском гласнику, *Зборник Матице српске за класичне студије* 14, 2012, 252-255.

Уџбеници и наставна средства:

1) *Историја 1: уџбеник за први разред гимназије*, Београд, Klett, 2012.

5. ЗАКЉУЧАК

Др Мирко Обрадовић, доцент на Одељењу за историју, Катедра за историју старе Грчке и старог Истока, у потпуности испуњава критеријуме за избор у звање доцента за следећих пет година, како по својој научној продукцији, тако и по раду у настави и општем доприносу функционисању поменутог Одељења и Филозофског факултета у целини. Др Обрадовић се успешно бави истраживањем друштвене и културне историје старе Грчке од архајског до римског периода, посебно антропонимијом, етничким саставом становништва на грчком тлу, Плутархом и Страбоном као изворима за историју и географију античког света. Добро је упознат са поменутим и другим релевантним изворима, како литерарним, тако и документарним, а бави се и превођењем са старогрчког језика (Страбонова „Географија“). Редовно са својим прилозима учествује на научним скуповима које организује Друштво за античке студије Србије, дајући на тај начин допринос очувању и развијању античких студија у нашој земљи. Др Обрадовић је показао велики таленат за рад у настави, пре свега, својом стручношћу за предмете које предаје, а такође и стрпљењем у раду са студентима и изузетном спремношћу да им помаже у савлађивању обимног и компликованог градива. Захваљујући таквом ставу, он спада међу омиљене предаваче Одељења за историју.

Будући да испуњава све законске критеријуме за стицање звања доцента на Универзитету у Београду, препоручујемо Изборном већу Филозофског факултета у Београду да др Мирко Обрадовић буде изабран у звање ДОЦЕНТА за ужу научну област ИСТОРИЈА СТАРЕ ГРЧКЕ И СТАРОГ ИСТОКА, са пуним радним временом, на одређено време од пет година.

У Београду, 10.02.2014.

Проф. др Маријана Рицл

Ванр. проф. др Данијела Стефановић

Доц. др Ирена Љубомировић